

P á l y a m ű

A Győri Ítéltábla elnökhelyettesi állására kiírt pályázatra.

Pályázó: dr. Ferenczy Tamás

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETÉS	3
I.1. A pályázati feltételek	3
I.2. A bírósági vezetés célja és módszere	4
I.3. Az eddigi vezetési gyakorlat	6
II. AZ ÍTÉLŐTÁBLA ÜGYFORGALMI ADATAI, AZ ÍTÉLKEZÉS IDŐSZERŰSÉGE ÉS AZ ABBÓL LEVONHATÓ KÖVETKEZTETÉSEK	8
II. 1. Az ügyforgalmi adatok	8
II. 2. Az ítélkezés időszerűsége	14
II.3. Az ítélőtábla tanácsainak munkaterhe	15
II. 4. Az ítélkezés megalapozottsága	17
III. AZ EMBERI ERŐFORRÁSOKKAL VALÓ GAZDÁLKODÁS	18
IV. A TÁRGYI ÉS PÉNZÜGYI ERŐFORRÁSOKKAL VALÓ GAZDÁLKODÁS	20
V. INTEGRITÁS	21
VI. A BÍRÓSÁGHOZ HOZZÁFÉRÉS	23
VI.1. Elektronikus bíróság	23
VI.2. A bíróság kommunikációja	24
VI.3. A Nyitott Bíróság program	25
VI.4. Külső kapcsolatok	25
VII. KÉPZÉS	26
EPILÓGUS	27

I. Bevezetés

1.1. A pályázati feltételek

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke a 644. E/ 2018. (IX.14) OBHE határozatával pályázatot írt ki a Győri Ítéltábla elnökhelyettesi állására.

A pályázati kiírás szerint a pályaműnek meg kell felelnie a jogszabályi rendelkezéseknek, az OBH szabályzatokban foglaltaknak, a Győri Ítéltábla Szervezeti és Működési Szabályzatában előírt feladatoknak, az Országos Bírósági Hivatal Elnöke által meghatározott stratégiai céloknak és a Győri Ítéltábla elnöke által megfogalmazott közép- és hosszú távú terveknek, az Ítéltábla előtt álló rövid – és hosszú távú kihívásoknak.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi) 123.§-ának (1) bekezdése rendelkezik az elnökhelyettes feladatairól. E szerint az elnökhelyettes a bíróság elnökét akadályoztatása esetén - ide értve azt az esetet, ha a tisztség nincs betöltve - teljes jogkörrel helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti - és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat. Az Országos Bírósági Hivatal elnökének a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzata, a 6/2005. (XI.30.) OBH utasítás (Igazgatási Szabályzat) 23. § és 24.§-a részletezi a bíróságok elnökeinek jogait, kötelezettségeit és feladatait. A 24.§ (5) bekezdése szerint a bíróság elnöke az igazgatási jogkörébe tartozó egyes feladatait az elnökhelyettesre - a bíróság szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint - állandó jelleggel is átruházhatja. A 25.§ (4) bekezdése szerint pedig az elnökhelyettes az ítéltábla elnökét akadályoztatása esetén - ide értve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve - teljes jogkörrel helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint a hatáskörébe utalt, az állandó jelleggel átruházott igazgatási feladatokat, valamint az OBH elnöke által rábízott és elrendelt egyéb igazgatási feladatokat.

E jogszabályi rendelkezéseken túl a Győri Ítéltábla Szervezeti és Működési Szabályzata az elnökhelyettes feladatai között sorolja fel a következőket (29. §):

- a) ellátja a bírák és az igazságügyi alkalmazottak továbbképzésével és oktatásukkal kapcsolatos feladatokat,
- b) előkészíti a személyi döntéseket,
- c) megszervezi a fogalmazók, titkárok és egyéb igazságügyi alkalmazottak foglalkoztatását, ügyviteli vizsgáját,
- d) közvetlenül irányítja és felügyeli a statisztikus, a kezelőirodák, az irattárak, a könyvtár, a biztonsági szolgálat tevékenységét,
- e) elkészíti a szabadságolási, ügyeleti, készenléti tervet,
- f) megszervezi és megtartja az igazságügyi alkalmazottak munkaértekezletét,
- g) ellátja a titkos iratok kezelésével és irányításával kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ítéltábla titokvédelmi szabályzatát,

h) eljár az ítélőtábla elnöke által esetenként rábízott egyéb ügyekben.

Az OBH Elnöke által meghatározott, elérendő stratégiai célkitűzések a következők:

- a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéelkezzenek,
- az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása,
- a tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és hasznosítása,
- integritás, az ítéelkezési és igazgatási munka átláthatósága, kiszámíthatóság és ellenőrzöttség,
- a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése,
- a képzési rendszer fejlesztése, a többi hivatásrenddel való együttműködés.

A Győri Ítéelőtábla elnöke az ítéelőtábla 2017. évi működéséről készített beszámolójában a 2018. évre – az OBH elnöke által is megfogalmazott stratégiai célkitűzésekre figyelemmel – elsődleges célként a megalapozott, hatékony és időszerű ítéelkezés feladatát tűzte. Az OBH elnöke által engedélyezett újabb álláshelyeknek köszönhetően kiegészült bírói kartól elvárható tervként jelölte meg, hogy a 2018. évben a befejezések száma mindkét ügyszakban haladja meg az érkezett ügyek számát, csökkentve az ügyhátralékot és javítva az időszerűséget. A mennyiségi mutatók javítása mellett fokozott figyelmet igényelt a megalapozott ítéelkezésre is. Másodsorban az új eljárási törvények – a Pp. 2018. január 1 napjától, míg a Be. 2018. július 1. napjától történő – hatálybalépése miatti új ismeretek elsajátítását jelölte meg az elnök kiemelt jelentőségű feladatként. A beszámolóban meghatározta a civilisztikai ügyszakban a több tanácsban is eljáró előadó bírók arányos munkaterhének megteremtését. Végül – a bírák és igazságügyi alkalmazottak munkaterhének megkönnyítése érdekében – a számítástechnika adta lehetőségek (digitális diktafonok és beszédleíró szoftverek) minél szélesebb körű kihasználását vette tervbe.

1.2. A bírósági vezetés célja és módszere

Az Igazgatási Szabályzat 2. §-a az OBH elnöke által meghatározott stratégiai célkitűzések szem előtt tartásával – végső soron – az eredményes (megalapozott), időszerű, ügyfélbarát és az ügyfeleknek szolgáltató bíróság megteremtését tűzi ki az igazgatási tevékenység, tehát a bírósági vezetés céljává. Az alaptétel tehát – amely egy vezetői intézkedésnél sem maradhat figyelmen kívül – hogy a modern, jól szervezett állam a bíróságok felállításával, működtetésével; a bírák kiválasztásával, képzésével egy – kötelezően igénybe veendő – *szolgáltatást* nyújt az állampolgárai részére. Ezért alapvető állami – ezen belül igazságügyi – érdek az, hogy ez a speciális, számos anyagi- és eljárásjogi jogszabállyal körülírt "szolgáltatás" kiemelkedő színvonalon működjön, az azt igénybe vevők igényei figyelembevételével. A bírák és a bírósági vezetők ezért csak a törvényben (a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény – Bjt.) részletes és garanciális szabályokkal körülírt pályázati eljárás útján nyerhetik el tisztségüket. Ezek a pályázati szabályok is amiatt szükségesek, hogy az állampolgárok bizalmából csak olyan

személy intézhesse az általuk bíróság elé vitt ügyeket (avagy vizsgálja meg a velük szemben elkövetett bűncselekményeket), aki szakmája kiemelkedő képviselője, vele szemben kizáró ok nem áll fenn, életvitele pedig példamutató. Úgy vélem, hogy a bírósági vezetőnek ezt az állampolgári bizalmat egy olyan, reá ruházott tehernek és egyben megtiszteltetésnek kell tekintenie, amelynek fejében - ezt el nem feledve - munkája minden napján a bírósághoz fordulókat részére kell szolgálatot teljesítenie. Így kell tennie akkor, amikor az ítélkezés időszzerűségét, szakmai színvonalát, megalapozottságát vizsgálja és folyton szorgalmazza ezek javítását. De ezt kell szem előtt tartania, amikor a bírósághoz való egyenlő hozzáférést, a bírák integritását ellenőrzi avagy a például a bírói tevékenység – Nyitott Bíróságok programon keresztüli – megismerését támogatja.

Véleményem szerint az ítélőtáblákon a viszonylag szerény ügyfélforgalom miatt a "*szolgáltatási centrum*" szerepét nem a kezelőirodák, hanem az elnöki iroda látja el. Ide (a központi e-mail címre) érkeznek be az Országos Bírósági Hivataltól, az ítélőtábla illetékességi területéhez tartozó törvényszékekről a központi igazgatási, képzési, stb. feladatokat tartalmazó elektronikus levelek, amelyek jelentős részben kijelölik az igazgatási vezetők rövid és hosszú távú igazgatási, ellenőrzési és irányítási feladatait. Az elnöki irodának szolgáltatnia kell a hozzá forduló külső ügyfeleknek, de az OBH, az illetékességi területéhez tartozó törvényszékek, illetve az ítélőtábla bírái és igazságügyi alkalmazottai részére is. A Bszi. (119. §), az Igazgatási Szabályzat (a 23.- 26. §) és az ítélőtábla Szervezeti és Működési Szabályzata (27- 28. §) rendkívül széles körű igazgatási feladatkört telepít a bíróság (ítélőtábla) elnöke részére. A Szervezeti és Működési Szabályzat az elnöki iroda – mint szervezeti egység - felügyeletét is az ítélőtábla elnöke feladatkörébe utalja. (26. § (2) bekezdés) Az ítélőtábla elnöke azonban gyakorta képviseli az ítélőtáblát a székhelyén kívül. Ezért – az elnök távollétében és eseti feladat meghatározásai alapján - az elnöki iroda mint szolgáltatási centrum irányítását az elnökhelyettes végzi. Ennek során gondoskodnia kell arról, hogy valamennyi beérkezett feladat, igazgatási teendő a címzettjéhez, az optimális végrehajtóhoz kerüljön és az igazgatási feladat határidőn belül teljesüljön. Olyan igazgatási feladat, ügyfél-kérés (pl. panasz, soronkívüliség iránti kérelem, stb.), esetén, amelynek ellátása egyik ítélkezési szakághoz (büntető, civilisztikai), avagy önálló igazgatási feladattal felruházott személyhez sem tartozik, - az elnök által átruházott feladatkörében - magának az elnökhelyettesnek kell elvégeznie.

Úgy gondolom, hogy – az elnöki irodához befutó- és onnan kiáramló információ- és feladat tömeg miatt is – az Ítélőtábla elnökhelyettese nem tarthat lényeges távolságot a vezetése alá tartozó bíráktól, igazságügyi alkalmazottaktól; ajtajának mindig, a nap minden részében nyitva kell állnia előttük, illetve az elnökhelyettesnek a munkáját folyamatosan, interaktív módon a "vezetettek" között kell végeznie. Az elnöki irodát jellemző többirányú (külső- és belső) szolgáltatási attitűdnek az irodát irányító elnökhelyettes feladat-felfogására is irányadónak kell lennie. Ezért a vezetői hozzáállása semmiképpen nem lehet "tábornoki" szerep, aki a csapataitól távol a biztonságos harcállásponttól irányít. Ebben az értelemben az ítélőtábla elnökhelyettesének sokkal inkább "hadnagynak" kell lennie, aki a vezetett csapattal együtt az első vonalból néz szembe a feladatokkal, a munkateherrel. Ennek során a vezetőnek a kollégák előtt példaadónak kell lennie az elvégzett munka mennyiségét- és minőségét

illetően is.

Ez a "közvetlen" vezetés természetesen nem jelenti azt, hogy annak során az elektronikus kapcsolattartás (Intranet, e-mail, Novell messenger) korszerű eszközeit mellőzni lehetne vagy kellene. Az elektronikus kapcsolattartás ugyanis időt és energiát takarít meg, az időszerűség pedig a vezetésben is prioritás.

A kollégákkal való közvetlen és távolságtartás nélküli kapcsolat leegyszerűsíti az egyes igazgatási döntések hatásainak felmérését.

Ahogy általában az emberek, a munkavállalók között, úgy a bírák közötti is vannak különbségek a terhelhetőséget és az egységnyi idő alatt elvégezhető munka mennyiségét- és minőségét illetően. Minden szociológiai értelemben vett szervezet esetében jellemző, hogy a többletteljesítményre képes dolgozót az átlagosnál nagyobb munkateherrel sújtják. A bíróságon a plusz terhelés megvalósulhat a megszokottnál bonyolultabb, kiemelt tárgyi súlyú ügyek sorozatos ellátásával, vagy az ítélkezés mellett igazgatási, oktatási feladat ellátásával. Kiemelkedően fontosnak tartom a többlet-teljesítményt nyújtó bírák, igazságügyi alkalmazottak anyagi- illetve erkölcsi elismerését, jutalmazását. Szerintem annak felmutatása, hogy az ítélőtáblára eső ügy- és feladat teherből ki dolgozott fel az átlagnál nagyobb szeletet, mellőzhetetlen az élenjárók motivációja fenntartása érdekében.

1.3. Az eddigi vezetési gyakorlat

2001. december 15. napjától megbízással, míg 2002. december 15. napjától kinevezéssel láttam el 2004. szeptember 30. napjáig a Tatabányai Városi Bíróság elnökhelyettesi feladatait. Ez a tisztségem megyei bírói kinevezésemmel szűnt meg. A korabeli Tatabányai Városi Bíróság székhely-bíróságként kevéssel nagyobb létszámú bírói- és igazságügyi alkalmazotti létszámmal, illetve ügyteherrel működött, mint a jelenlegi Győri Ítélőtábla. Ez a vezetői tevékenységem kétségtelenül az Országos Bírósági Hivatal megalakulása és az azt követően meghatározott stratégiai irányváltás előtti időre esik. Ezen igazgatási tevékenység már olyan régen, több mint tíz éve volt, hogy a jelenlegi törekvésekre az ott elvégzettekből már nehezen lehet következtetéseket levonni, azonban egy máig bennem élő szempontot mégis megemlítenék. A székhely-bírósági vezetői tevékenységben nem különül el élesen az igazgatási és szakmai vezetői tevékenység, szakmai vezető hiányában a viszonylagosan nagy létszámú bírói karral dolgozó székhely-bíróságon az igazgatási vezető egyben az ügyszakához tartozó bírák szakmai irányítását is ellátja. Bár az ítélőtáblán az ítélkezési ügyszakomban, a civilisztikában megbízott kollégiumvezető működik, az ítélőtáblai elnökhelyettesi megbízásomat követően még sem – a korábbi vezetői beidegződésemnek megfelelően – tartottam tőlem idegen vezetői feladatnak az egyes szakmai kérdésekben való tevékenységet.

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke a Győri Ítéltábla elnökhelyettesi feladatainak ellátására a 2017. december 1. napjától terjedő egyéves időszakra bízott meg. Ezután – az említett szakmai feladatok körében – az ítéltábla megbízott civilisztikai kollégiumvezetőjét távolléte miatt helyettesítve, megbízása alapján részt vettem a Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Tanácskozásán, avagy a csőd- és felszámolási ügyeket tárgyaló bírák szakmai konzultációján. (2018. június 8. Debrecen) Kezdeményezésemre – a részvételemmel – 2018. március 8. napján megalakult a Győri Ítéltábla új Pp. munkacsoportja. Felkérésemre 2018. szeptemberében megalakult az ítéltáblán az új Pp. benchbook lektori csoport. Az ítéltábla elnöke által 2017. augusztus 24. napján elrendelt intézkedés (2017. El. II. B. 1. 18.) alapján – az elnök utasítására – én ellenőrzöm a három hónapon túl folyamatban lévő kitűzetlen peres ügyekről és a három hónapon túl folyamatban lévő peren kívüli ügyekről készített havi tanácselnöki jelentéseket. Az előadó bírói egyenletes munkateher megvalósítása érdekében javaslatomra létrehoztuk a valamennyi bíró által a belső hálózatról elérhető “Terhelési táblát”, melyben megtörténik a több tanácsban előadó bírákra a tanácselnökök által kiosztott ügyek egységes vezetése. Így elkerülhető, hogy a több tanácsban dolgozó bírót egyidőben kontroll nélkül érje terhelés.

Ezen civilisztikai szakmai kitekintésen túl az ítéltábla elnöke megbízásomat követően kiemelt feladatorként határozta meg, hogy Dr. Vajda Edit büntető ügyszakos bíró, oktatásfelelős mellett vegyek részt a Bszi.121. § a) pontjában és az Igazgatási Szabályzat 25. § (3) bekezdésében különös ítéltáblai feladatként meghatározott, az ítéltábla illetékességi területén működő törvényszékek bírái- és igazságügyi alkalmazottai képzésének koordinálásában, valamint az ítéltáblai bírák és igazságügyi alkalmazottak továbbképzésének és oktatásának szervezésében. Dr. Vajda Edit oktatásfelelőssel ezt a jelentős feladatot mára úgy osztottuk meg az elnök intézkedése alapján, hogy magam látom el a civilisztikai ügyszakhoz - míg oktatásfelelős-társam a büntető ügyszakhoz tartozó képzések koordinálását. (Azaz: a törvényszéki képzési igények felmérését, összegzését, továbbítását, a regionális képzések lebonyolítását) Ezentúl én látom el - az oktatásszervező bírósági titkárral szorosban együttműködve és támaszkodva az elnöki iroda adminisztratív-szolgáltatói centrum háttérére - az oktatásszervezéssel felmerülő adminisztratív feladatokat.

Szintén a “szolgáltató vezető” szerepköréhez kapcsolódóan a megbízásomat követően én intéztem minden olyan, az ítéltábla elnökéhez címzett panasz megválaszolását, amely nem kifejezetten büntetőjogi tárgyú volt. A panasz az ítéltáblára 2017. december napjától 2018. szeptember 30. napjáig 24 érkezett. A panaszügyintézés mellett az ítéltáblával szemben indított perekben önálló perképviselő esetén, illetve az OBH Jogi Képviselői Főosztályának adott meghatalmazás esetén is én készítettem az ítéltábla nevében a beadványokat és jogorvoslati kérelmeket. A 2017. év második félévében tizenegy, míg a 2018. év első félévében nyolc ügy volt folyamatban az ítéltáblával szemben.

Az elnökhelyettesi megbízás mellett változatlanul elláttam az ítéltábla sajtószóvivői és Nyitott Bíróság kapcsolattartói feladatait. Sajtószóvivői feladatkörömben – szinte kizárólag büntető ügyekben – rövid televíziós- illetve rádiós interjúkat adtam. A Nyitott Bíróság projekt részeként a Múzeumok éjszakáján (2018. június 23), valamint 2018. őszén tartottam több

előadást a bíróságok szervezetéről és működéséről.

A beszédfelismerő szoftver használatának mind markánsabb propagálása érdekében látom el az ítélőtáblán a Globalspeech kapcsolattartói feladatokat is

Valamennyi esetben részt vettem az ítélőtábla megbízásom időszakában tartott összbírói- és vezetői értekezletei előkészítésében, szükség esetén moderálásában.

A Magyar Igazságügyi Akadémia által szervezett kétszer három napos új típusú vezető képzésen, a regionális- és országos vezetői, oktatásfelelősi, sajtószóvivői képzéseken és értekezleteken még inkább megismerhettem az ítélőtáblák és törvényszékek vezetőit, igazgatási módszereit, gyakorlatait.

A vezetői tevékenység mellett a korábbi ítélkezési tevékenységemet is megtartottam. Az ítélőtábla megbízott civilisztikai kollégiumvezetője háromhavi egységekre bontott tárgyalási beosztása szerint – három hónaponként – 4 tárgyalási napon előadó bíróként, 5 tárgyalási napon szavazó bíróként veszek részt a dr. Szalay György által vezetett II. tanács munkájában. Ez a tárgyalási teher egy tárgyalási nappal marad el az átlagos előadó bírói munkatehertől. Ezen kívül a nemperes, cégbírószági fellebbezett ügyek (Cgf., Cgtf., Ktf.) intézésében veszek részt a dr. Zámbo Tamás tanácselnök által vezetett a IV. tanács munkájában, részben előadó bíróként, részben szavazóbíróként.

II.

Az ítélőtábla ügyforgalmi adatai, az ítélkezés időszerűsége és az abból levonható következtetések

II. 1. Az ügyforgalmi adatok

Az ítélőtábla ítélkezése időszerűsége vizsgálatához célszerű összevetni a 2016. és a 2017. ítélkezési év adatait, valamint a 2018. évből rendelkezésre álló rész-adatokat. A 2018. év adatai december 31. napjáig még jelentősen változhatnak, azonban a 2016-2018. év adatai havi átlagolásával már következtetéseket lehet levonni a 2018. év végleges eredményére, az időszerűség ez évi alakulására.

Ügyszak/ügycsoport	Érkezett ügyek száma			Befejezett ügyek száma			Folyamatban maradt ügyek		
	2016	2017	2018.08.31-ig	2016	2017	2018.08.31-ig	2016	2017	2018.08.31-ig
Büntető ügyszak	889	605	387	896	608	369	79	76	94
Fellebbezett büntető peres ügyek	97	134	104	97	131	84	34	37	57
- Másodfokú fellebbezett peres ügyek	79	117	93	81	109	73	25	33	53
- Harmadfokú fellebbezett peres ügyek	18	17	11	16	22	11	9	4	4
Fellebbezett büntető nemperes ügyek	792	471	283	799	477	285	45	39	37
Fellebbezett nyomozási bírói ügyek	26	10	0	25	11	0	1	0	0
Előzetes letartóztatással kapcs.ügyek	25	29	20	25	30	23	5	4	1
Kifogás az eljárás elhúzódása miatt	1	0	0	1	0	0	0	0	0
Bíróági mentesítés iránti ügy	0	2	1	0	2	0	0	0	1
Perújítási indítvány	14	30	16	19	31	14	2	1	3
Bíróság kijelölése	116	110	53	115	110	59	6	6	0
Egyéb nemperes ügy	610	290	193	614	293	189	31	28	32
Civilisztikai ügyszak	1521	1650	916	1500	1585	1022	276	341	235
Polgári ügyek	1082	1148	563	1073	1113	633	137	172	102
Fellebbezett polgári peres ügyek	190	306	200	178	284	234	77	99	65
Fellebbezett polgári nemperes ügyek	412	448	195	394	434	223	44	58	30
Nyilvántartási ügyben hozott végzés	145	15	6	149	23	6	9	1	1
Bíróság kijelölése	316	362	159	330	356	167	7	13	5
Felterjesztett kifogás	9	6	1	11	5	2	0	1	0
Egyéb ügy	10	11	2	11	11	1	0	0	1
Ügyszak/Ügycsoport	Érkezett ügyek száma			Befejezett ügyek száma			Folyamatban maradt ügyek		
	2016	2017	2018.08.31-ig	2016	2017		2016	2017	2018.08.31-ig
Gazdasági ügyek	439	502	353	427	472	389	139	169	133
Fellebbezett gazdasági peres ügyek	74	80	47	65	84	54	34	30	23
Egyéb fellebbezett gazdasági nemperes ügyek	36	45	24	37	37	33	7	15	6
Fellebbezett cégbejegyzési ügyek	33	28	15	25	32	15	13	9	9
Fellebbezett cégtörvényességi ügyek	60	62	53	43	62	59	31	31	25
Felszámolási eljárás	149	161	119	166	142	129	36	55	45
vitatott hitelezői igény és kifogás	49	69	37	61	68	38	7	8	7
Bíróság kijelölése	8	15	6	8	15	6	0	0	0
Végelszámolási kifogások	1	0	1	1	0	0	0	0	1
Jog vagy tény (Csőd tv.v.Ctv. alapján történő)	5	1	0	6	1	0	0	0	0
Önkormányzatok adósságrendezése	1	0	1	1	0	0	0	0	1
Kifogás az eljárás elhúzódása miatt	1	3	2	1	3	2	10	0	0
Kénysztörlesztés	19	35	46	11	26	49	1	19	16
Vagyonrendezési ügy	3	3	1	2	2	3	0	2	0
Csődeljárási nemperes ügyben fell.kifogás	0	0	1	0	0	1	0	0	0
Büntető és civilisztikai ügyek összesen	2410	2255	1303	2396	2193	1391	355	417	329

A 2016. évi teljes (büntető és civilisztikai) *érkezést* összevetve a 2017. évivel, ügyszám-csökkenés állapítható meg, a 2017. évi érkezés 93,6 %-a az előző évinek. (Az ítéltábla elnöke 2017. évi beszámolójából kitűnően azonban a 2016. év bázisadatát torzította egyetlen büntetőügyben felterjesztett 300 végzés elleni fellebbezés.) A peres és nemperes *büntető* ügyek száma 2017-re 889-ről 605-re, 32%-kal csökkent. A *civilisztikai* peres és nemperes ügyek száma azonban 1521-ről 1650-re, tehát 8%-kal emelkedett. A büntető és civilisztikai ügyekre kiterjedő teljes peres érkezés a 2017. évre 361 ügyről 520 ügyre, 44%-kal növekedett.

Összességében tehát megállapítható, hogy a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 8. §-a módosításával a Győri Ítéltábla illetékességi területének 2017. január 1. napjától a Székesfehérvári Törvényszékre kiterjesztésével nem következett be drasztikus ügyteher növekedés, bár a Székesfehérvári Törvényszék 2012.- 2015. évi ügyforgalmi adatai az ítéltáblán akár 25-30%-os ügyszámnövekedést prognosztizáltak. Ennek oka azonban - mint az alábbi táblázat adataiból látható - nem az, hogy a Székesfehérvári Törvényszék fellebbezett

ügyeinek száma 2017-re lényegesen lecsökkent volna. A teljes, valamint a Székesfehérvári Törvényszékről érkezett fellebbezett ügyek számának aránya azt mutatja, hogy az előzetes prognózis csak kevésbé volt túlzó, és a Győri Ítéltábla ügyeiből mintegy 20%-al részesednek a Székesfehérvári Törvényszékről felterjesztett ügyek. Az érkezések – peres ügyekre nem nem értendő – bizonyos mérséklődése a többi, illetékességi területéhez tartozó törvényszék fellebbezett ügyeinek csökkenésére vezethető vissza.

Érkezés Büntető	Összesen	Székesfehérvári Törvényszék	%
2017.	605	105	17,36
2018.I.01.- 2018.08.31	387	68	17,57
Érkezés Civilisztika			
2017.	1650	344	20,85
2018.I.01.- 2018.08.31	916	232	25,33
Érkezés két ügyszak összesen			
2017.	2255	449	19,91
2018.I.01.- 2018.08.31	1303	300	23,02

A Székesfehérvári Törvényszék érkezési adatait elemző táblázatból kitűnően a 2018. évre még növekedett az erről a törvényszékről érkezett fellebbezett ügyek aránya.

A 2017. évi befejezéseket a 2016. évi befejezésekkel összevetve rögzíthető, hogy a valamennyi (büntető és civilisztikai) peres és nemperes ügyre kiterjedő befejezések száma 2396-ról 2193-ra, 91,5 %-ra csökkent. Ezen belül a büntető ügyszak befejezése 896-ról 608-ra, 32%-kal csökkent, míg a civilisztikai ügyek befejezése 1506-ról 1585-re, 105,6 %-ra emelkedett. Beszédes adat azonban, hogy a megnövekedett peres érkezéseket mindkét ügyszakban jelentősen megnövekedett számú peres befejezés követte a 2017. évben, összesen 499 peres ügyet fejeztek be az ítéltábla bírái, amely a bázis év adata mintegy másfélszerese. (146,8 %-a)

Összességében a 2017. év végén folyamatban maradt ügyek száma (417) enyhe növekedést mutat (bázis év 117%- a.), amely betudható a megnövekedett civilisztikai és peres érkezésnek. A büntető ügyszak folyamatban maradt ügyeinek számú ugyanis kis mértékben csökkent.

Az érkezések és befejezések havi átlaga összehasonlítása:

<i>Érkezések havi átlaga</i>	2016	2017	2018. VIII.31-ig
Büntető összes	74	50	48
Büntető peres	8	11	13
Büntető nemperes	66	39	35
Civilisztika összes	127	138	115
Polgári összes	90	95	70
Polgári peres	16	26	25
Polgári nemperes (kijelölés is)	34	37	24
Gazdasági összes	37	42	44
Gazdasági peres	6	7	6
Gazdasági nemperes összesen	30	35	38
Gazdasági nemperesen belül felszámolás	17	20	20
Gazdasági nemperesen belül cég (Cgf., Cgtf., Ktf.)	9	10	14

A 2016- 2017. évi átlagolt havi érkezések számát összevetve a 2018. augusztus 31. napjáig rendelkezésre álló adatok havi átlagával megállapítható, hogy összességében mindkét ügyszak havi érkezése mérséklődik, különösen tetten érhető ez a civilisztikai ügyszakban. A civilisztikai szakágon belül a polgári nemperes érkezés mérséklődött a leginkább, míg a gazdasági nemperes érkezések (azon belül is a cégbírószági határozatokkal szembeni fellebbezések) száma növekedett. Az érkezés számának relatív csökkenése tényleges okát csak az ítéletábla illetékességi területéhez tartozó törvényszék befejezésének számára kiterjedő vizsgálattal lehetne közelítően feltárni. Így abból a tényből, hogy a civilisztikán belül a polgári nemperes érkezések száma kimutathatóan csökkent, míg a civilisztikai peres érkezések száma lényegében a korábbi évvel azonos, még arra sem vonható le egyértelmű következtetés, hogy az új Pp. 2018. január 1-i hatálybalépése áll az érkezés mérséklődése mögött.

<i>Befejezések havi átlaga</i>	2016	2017	2018. VIII.31-ig
Büntető összes	75	51	46
Büntető peres	8	11	11
Büntető nemperes	67	40	36
Civilisztika összes	125	132	128
Polgári összes	89	93	79
Polgári peres	15	24	29
Polgári nemperes (kijelölés is)	33	36	28
Gazdasági összes	36	39	49
Gazdasági peres	5	7	7
Gazdasági nemperes összesen	30	32	42
Gazdasági nemperesen belül felszámolás	20	18	21
Gazdasági nemperesen belül cég (Cgf., Cgtf., Ktf.)	7	10	15

A 2016- 2017. évi átlagolt havi befejezések számát összevetve a 2018. augusztus 31. napjáig rendelkezésre álló adatok havi átlagával szembevetve, hogy a civilisztikai ügyszak befejezésének száma - a részben csökkenő érkezés ellenére – növekedett a 2018. év vizsgált nyolc hónapjában, átlagosan. A civilisztikai ügyszak befejezéseinek száma részben meghaladja az átlagos érkezések számát, részben pedig jelentősen magasabb az előző, bázisévek havi átlagos adatánál. (A befejezésekre vonatkozó táblázatban **vastagított** karakterrel jelöltem, ahol a befejezések havi átlaga meghaladja az érkezéseket. **Dőlt és vastagított** karakterrel pedig azokat az adatokat, ahol a befejezések havi átlaga az érkezéseket és az előző évi adatot is meghaladja.)

A befejezések 2018. évi számának növekedése – a civilisztikai ügyszakban tevékenykedő bírák áldozatos munkáján kívül – több hatékony igazgatási intézkedésre vezethető vissza. A 2017. évben a civilisztikai kollégium által elfogadott ügyelosztási rend és tárgyalási beosztás szerint a kollégiumban 5 tanácselnök vezetésével 3 civilisztikai ügyszakos tanács működött 7 előadó bíróval. A tanácselnöki létszám emelkedése az Ítéletábrla korábbi elnöke (Dr. Havasiné dr. Orbán Mária), elnökhelyettese (Dr. Világi Erzsébet) és Polgári Kollégiuma vezetője (Dr. Zámbo Tamás) tisztsége a megbízási időtartam lejártával történő megszűnésére vezethető vissza. (Bszi. 141. § (1) bekezdése) A 2018. évre az ügyszakos bírák száma azonban örvendetesen emelkedett. Az OBH elnöke 2017-ben az ítéletábrlán további két bírói hely (egy polgári, egy büntető) rendszeresítéséről döntött, a polgári ügyszakos álláshelyet dr. Szabó Péter bíró 2017. október 1 napjától töltötte be. A 2017. június 21 napján az OBH elnöke által egy megüresedett álláshelyre kiírt újabb pályázat megnyerésével dr. Molnár Andrea Mercedes bíró (előző beosztásában törvényszéki tanácselnök) 2018. január 1. napjától ítélkezik az

ítélőtáblán. Az ügyszakos előadó bírák létszáma 9 főre emelkedésével öt teljes tanács volt kialakítható, a tanácsok referádája és bírói kar letisztult, egy előadó bíró jellemzően egy, legfeljebb két tanácsban ad elő.

A már említettek szerint az ítélőtábla elnöke 2017. augusztus 24. napján elrendelte (2017. El. II. B. 1. 18.) a három hónapon túl folyamatban lévő kitüzetlen peres ügyekről és a három hónapon túl folyamatban lévő peren kívüli ügyekről készítendő havi tanácselnöki jelentéstételt. Ebből és az eljárás időtartamok vezetői vizsgálatából kiderült, hogy a civilisztikai ügyszakon belül a gazdasági nemperes ügyek, jellemzően a csőd- és felszámolási, cégügyek eljárás időtartama haladja meg a legnagyobb számban a három hónapot. Ezért az ítélőtábla elnöke és megbízott kollégiumvezetője intézkedésére a cégbírószági fellebbezett ügyek (Cgf., Cgtf., Ktf.) intézésére az eddigi egy (Dr. Ferenczy Tamás) előadó bíró mellé 2017. május hónaptól egy másik előadó bíró lépett be (Dr. Szalay Róbert). Dr. Szalay Róbert a felszámolási ügyek intézése mellett nagyon gyorsan beletanult a céges fellebbezett ügyek intézésébe, és ennek eredménye nyilvánvalóan látszik a megnövekedett befejezés számon. Ezen túl – elnöki és kollégiumvezetői intézkedésre – a céges fellebbezett ügyek intézésében a határozattervezetek készítésével részt vesz a 2017. május 10. napjától és a 2018. augusztus 13. napjától kinevezett bírósági titkár is. Meg kell említeni azt a kollégiumvezetői intézkedést is, amely alapján a csőd- és felszámolási, cégügyeket intéző tanácsok (II., IV. tanács) tárgyalási kedvezményt kaptak, míg ezzel összefüggésben a többi civilisztikai tanácsra kiszignált peres ügyek száma emelkedett.

A felszámolási ügyek növekvő befejezéséhez hozzájárult a már említett, az ítélőtáblán 2017. október 1. napjától munkába álló Dr. Szabó Péter bíró gazdasági ügyszakos tanácsba (II. tanács, dr. Szalay György tanácselnök) történő beosztása, mellyel együtt már négy előadó bíró is intéz munkaideje egy részében felszámolási ügyeket.

II. 2. Az ítélezés időszerűsége

Befejezett ügyek pertartam szerinti megoszlása a másodfokra érkezéstől számítva													
Ügyfajták / Pertartam	0-3 hónap		3-6 hónap		6-12 hónap		1-2 év között		2-3 év között		3 év felett		Összesen
	2017	2018.08.31-ig	2017	2018.08.31-ig	2017	2018.08.31-ig	2017	2018.08.31-ig	2017	2018.08.31-ig	2017	2018.08.31-ig	
Polgári	909	523	156	90	46	19	2	1	0	0	0	0	1113
	81,7%	82,6%	14,0%	14,2%	4,1%	3,0%	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
ebből peres	97	142	141	75	44	16	2	1	0	0	0	0	284
	34,2%	60,7%	49,6%	32,1%	15,5%	6,8%	0,7%	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
Gazdasági	217	212	147	140	104	36	4	1	0	0	0	0	472
	46,1%	54,5%	31,1%	36,0%	22,0%	9,3%	0,8%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
ebből peres	17	23	45	26	18	5	4	0	0	0	0	0	84
	20,2%	42,6%	53,6%	48,2%	21,4%	9,2%	4,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
Civilisztika	1126	735	303	230	150	55	6	2	0	0	0	0	1585
	71,0%	71,9%	19,1%	22,5%	9,5%	5,4%	0,4%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
ebből peres	114	165	186	101	62	21	6	1	0	0	0	0	368
	31,1%	57,3%	50,5%	35,1%	16,8%	7,3%	1,6%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
Büntető	521	338	58	25	29	5	0	1	0	0	0	0	608
	85,7%	91,6%	9,5%	6,8%	4,8%	1,3%	0,0%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
ebből peres II. fok	47	45	44	23	18	4	0	1	0	0	0	0	109
	43,1%	61,6%	40,4%	31,5%	16,5%	5,5%	0,0%	1,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
ebből peres III. fok	3	9	11	2	8	0	0	0	0	0	0	0	22
	13,6%	81,8%	50,0%	18,2%	36,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
Összesen	1647	1073	361	255	179	60	6	3	0	0	0	0	2193
	75,0%	77,2%	16,5%	18,3%	8,2%	4,3%	0,3%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
ebből peres	164	219	241	126	88	25	6	2	0	0	0	0	499
	32,9%	58,9%	48,3%	33,9%	17,6%	6,7%	1,2%	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	

Folyamatban maradt ügyek pertartam szerinti megoszlása a másodfokra érkezéstől számítva													
Ügyfajták / Pertartam	0-3 hónap		3-6 hónap		6-12 hónap		1-2 év között		2-3 év között		3 év felett		Összesen
	2017	2018.08.31-ig	2017	2018.08.31-ig	2017	2018.08.31-ig	2017	2018.08.31-ig	2017	2018.08.31-ig	2017	2018.08.31-ig	
Polgári	118	83	47	17	6	1	1	1	0	0	0	0	172
	68,6%	81,4%	27,3%	16,8%	3,5%	0,9%	0,6%	0,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
ebből peres	54	49	38	14	6	1	1	1	0	0	0	0	99
	54,5%	75,4%	38,4%	21,6%	6,1%	1,5%	1,0%	1,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
Gazdasági	128	67	33	50	8	16	0	0	0	0	0	0	169
	75,8%	50,4%	19,5%	37,6%	4,7%	12,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
ebből peres	14	12	12	8	4	3	0	0	0	0	0	0	30
	46,7%	52,2%	40,0%	34,8%	13,3%	13,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
Civilisztika	246	150	80	67	14	17	1	1	0	0	0	0	341
	72,1%	63,9%	23,5%	28,5%	4,1%	7,2%	0,3%	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
ebből peres	68	61	50	22	10	4	1	1	0	0	0	0	129
	52,6%	69,3%	38,8%	25,0%	7,8%	4,6%	0,8%	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
Büntető	68	78	6	16	1	0	1	0	0	0	0	0	76
	89,5%	83,0%	7,9%	17,0%	1,3%	0,0%	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
ebből peres II. fok	25	40	6	13	1	0	1	0	0	0	0	0	33
	75,8%	75,5%	18,2%	24,5%	3,0%	0,0%	3,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
ebből peres III. fok	4	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	4
	100,0%	25,0%	0,0%	75,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
Összesen	314	228	86	83	15	17	2	1	0	0	0	0	417
	75,3%	69,3%	20,6%	25,2%	3,6%	5,2%	0,5%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
ebből peres	97	102	56	38	11	4	2	1	0	0	0	0	166
	58,5%	70,3%	33,7%	26,2%	6,5%	2,8%	1,2%	0,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	

A 2017. év adatai és a 2018. augusztus 31. napjáig terjedő időszak részadatai egybevetésével megállapítható, hogy a Győri Ítéltáblán a 2018. évre mind a civilisztikai mind a büntető ügyszakban tovább gyorsult az ítélezés. A valamennyi (büntető és civilisztikai, peres és nemperes) ügyre kiterjedő összesítés szerint a 2018. évben ezidáig az ügyek 77,2 %-a fejeződik be három hónapon belül; melyen belül a büntetőügyek 91,6 %-a fejeződött be három hónapon belül. Az adatok szerint jelentős változás figyelhető meg a befejezett polgári peres ügyek pertartamában, hiszen szemben a 2017. teljes évi 34,2%-al a 2018. év első nyolc hónapjában a polgári perek 60,7%-a fejeződik be három hónapon belül. Az érkezéstől számítva egy éven túl összesen az ügyek 0,5%, 3 ügy fejeződött be. A folyamatban maradt ügyek közül pedig csak 17 ügy (az ügyek 5,2%) hat hónapon túli, illetve egyetlen egy ügy 1 éven túli.

Középtávú célként határozható meg, hogy az ítéltáblán valamennyi fellebbezett ügy fejeződjön be hat hónapon belül és azok közül csak kevés (10% alatti) pertartama haladja meg a három hónapot.

II.3. Az ítéltábla tanácsainak munkaterhe

A tárgyaló tanácsok összesített adatai				
	Büntető ügyszak		Civilisztikai ügyszak	
	2017	2018.01.01-08.31.	2017	2018.01.01-08.31.
tárgyaló tanácsok száma	2,2	2,4	3,5	3,9
tárgyalási napok száma	97	65	114	85
tanácsuléses napok száma	127	52	266	148
egy tanácsra jutó tárgyalási napok száma	44,1	27,1	32,6	21,8
egy tanácsra jutó tanácsuléses napok száma	57,7	21,7	76	37,9
Kitűzött ügyek száma	601	370	1503	980
egy tanácsra jutó kitűzött ügyek száma	273,2	154,2	429,4	251,3
halasztás tárgyalás előtt	3	2	9	8
Tárgyalt ügyek száma	598	368	1494	972
egy tanácsra jutó tárgyalt ügyek száma	271,8	153,3	426,9	249,2
kiesett tárgyalási napok száma	0	0	0	0
Befejezett peres ügyek száma	131	84	368	288
egy tanácsra jutó befejezett peres ügyek száma	59,5	35	105,1	73,8
folyamatban maradt peres ügyek száma	37	57	129	88
egy tanácsra jutó folyamatban maradt peres ügyek száma	16,8	23,8	36,9	22,6
Befejezett peren kívüli ügyek száma	477	285	1217	734
egy tanácsra jutó befejezett peren kívüli ügyek száma	216,8	118,8	347,7	188,2
folyamatban maradt peren kívüli ügyek száma	39	37	212	147
egy tanácsra jutó folyamatban maradt peren kívüli ügyek száma	17,7	15,4	60,6	37,7

Büntető ügyszakban a tárgyaló tanácsok számának változása annak köszönhető, hogy 2018. január 1. napjától az ügyszakban újabb bíró, dr. Élő András állt munkába, mellyel az ügyszakban ítélező bírák száma 10-re emelkedett. A büntető ügyszakban a 2017. év és a 2018. első nyolc hónapja ítélezési időszakai adatai összevetésével, valamint havi átlagolással megállapítható, hogy az egy hónapra kitűzött tárgyalási napok és az egy tanácsra eső tárgyalási napok száma érdemben nem változott.¹ Az egy tanácsra jutó tanácsuléses napok száma havi átlagban mérséklődött (2017-ben 5,5 / hó, 2018-ban 3,1 / hó), mely valószínűsíthetően az ilyen módon eldönthető büntetőügyek számának csökkenésére vezethető vissza. Az egy tanácsra jutó folyamatban volt büntető peres ügyek száma nőtt, a büntető peren kívüli ügyek száma csökkent.

¹ A 2017. egész és a 2018. „csonka” év munkaterhe összevetéséhez 2017-ben 10,5 hónap, míg 2018-ban 7 hónap munkával számoltam.

A civilisztikai ügyszakban a tárgyaló tanácsok statisztikai száma annak köszönhetően emelkedett, hogy – a már említettek szerint – 2018. január 1. napjától dr. Molnár Andrea Mercedes is az ítélőtáblán ítélkezik, mellyel az ügyszakos bírák és tanácselnökök száma 14 főre emelkedett. Az ügyszakban a 2017. év és a 2018 első nyolc hónapja összevetésével, havi átlagolással megállapítható, hogy az egy tanácsra jutó tárgyalási napok száma mindkét időszakban 3,1 / hó. A tanácsülések napok száma ebben az ügyszakban is lecsökkent (2017-ben 7,2 / hó, 2018-ban 5,4 / hó), melynek oka az érkezések számának és azon belül a tárgyaláson kívül elintézhető ügyek számának visszaesése. Az egy tárgyalási napra kitűzött ügyek száma a 2017. évi 3,76-ról a 2018. év első nyolc hónapjában 2,95-re mérséklődött. Ebből az adatból, valamint az egy tanácsra jutó folyamatban maradt peres ügyek számának 36,9-ről (2017), 22,6-ra (2018) csökkenéséből következően az ítélőtábla előtt nincs folyamatban olyan számú civilisztikai peres ügy, amelyből a tanácselnökök az előző évi kitűzési adatot teljesíteni tudnák.

A civilisztikai tanácsokra jutó peres ügyek számának kedvező alakulása természetesen már ismert volt az Ítélőtábla vezetése előtt év közben is. Megítélésem szerint a törvényes bíróhoz való jog (Bszi. 8. § (1), (2) bekezdés) garanciális szabálya feletti örökös mellett a bírósági vezetőnek szem előtt kell tartania a bírósághoz való egyenlő hozzáférés érvényesülését is. Ez utóbbi állampolgári jog bizonyos sérelmet szenved akkor, ha az ország egyik régiójában lényegesen hosszabb idő alatt lehet hozzájutni a bíróság által nyújtott szolgáltatáshoz, a bíróság elé vitt ügy elintézéséhez. Így van ez akkor, ha az egyik régió bíróságán a számottevően nagyobb ügyteher miatt a pertartamok hosszabbak; míg más bíróságokon ugyanazon ügy típusa lényegesen gyorsabban fejeződik be. Az egyenlőtlen ügyteher megosztása törvényesen a bíró kirendelésével (Bjt. 31. §) lehetséges.

A Győri Ítélőtáblát a Fővárosi Ítélőtábla összbírói értekezletén (2018. május 30) képviselve szembesültem azzal, hogy a Fővárosi Ítélőtábla civilisztikai ügyszakos tanácsainak egy tanácsra jutó peres ügyterhe lényegesen (akár három – négyszeresen is) meghaladja a Győri Ítélőtábla ugyanilyen ügyterhét.² A központi régió ítélőtáblája ügyterhének enyhítésére – más vidéki ítélőtáblákhoz hasonlóan – a Győri Ítélőtábla bírái már a korábbi években is vállaltak kirendelést. Így a 2015. szeptember 3. napján kelt együttműködési megállapodás alapján 100 felszámolási ügy elintézésére - míg a 2016. április 18. napján kelt együttműködési megállapodás alapján 50 gazdasági peres ügy elintézésére rendelte ki az OBH elnöke az ítélőtábla bíráit. A 2018. május 30-i összbírói értekezleten ezért kezdeményeztem a Fővárosi Ítélőtábla elnökénél az újabb kirendelést. Ezt a kezdeményezésemet a Győri Ítélőtábla elnöke és megbízott civilisztikai kollégiumvezetője is támogatta. Mivel a Győri Ítélőtábla civilisztikai ügyszakos bírái egyöntetűen vállalták a kirendelést, a két ítélőtábla között 2018. július 20. napján újabb együttműködési megállapodás jött létre 50 gazdasági peres és 50 polgári peres devizahiteles ügy Győri Ítélőtábla kirendelt bírái általi elintézésére.

² A Fővárosi Ítélőtábla 2017. évi működéséről készült elnöki beszámoló 127., 131., 134., 138. oldala adatai

II. 4. Az ítékezés megalapozottsága

Büntető - jogorvoslati (felülvizsgálati és fellebbezési) eljárások a Kúrián	2017	2018.I.1. -2018.IX.30.
összes visszaérkezett peres	37	23
hatályában fenntartó	11 (30 %)	11 (48%)
megváltoztató	1 (0,3 %)	-
fv-i indítványt elutasító	23 (62 %)	12 (52 %)
fv-i eljárás megszüntetése	2 (5,4 %)	-
összes visszaérkezett perenkívüli	33	24
helybenhagyó	25 (76 %)	20 (83%)
hivatalból elutasító	6 (18 %)	2 (8 %)
hatályon kívül helyező	2 (6 %)	2 (8 %)

A 2017. év és a 2018. első három negyedéve összehasonlításával az állapítható meg, hogy büntető ügyszakban 2018-ban változatlanul az ítélőtáblai határozatok túlnyomó többsége (96 %-a) érintetlenül marad a Kúriai jogorvoslati eljárások lezárultát követően.

Civilisztika - jogorvoslati (felülvizsgálati és fellebbezési) eljárások a Kúrián	2017	2018.I.1. -2018.IX.30.
összes visszaérkezett peres	65	50
hatályában fenntartó	37 (56,9 %)	28 (56 %)
részben hatályon kívül helyező	12 (18,5 %)	5 (10%)
hatályon kívül helyező	4 (6,15 %)	1 (2%)
hivatalból elutasító	7 (10,8 %)	14 (28%)
felfüggesztés	2 (3 %)	-
fv-i kérelem (fellebb.) visszavonása	1 (1,5 %)	1 (2%)
egyéb befejezés	2 (3 %)	-
összes visszaérkezett perenkívüli	25	63
helybenhagyó	18 (72%)	15 (24%)
hivatalból elutasító	5 (20 %)	42 (66%)
megváltoztató	-	2 (3%)
hatályon kívül helyező	-	2 (3%)
jogorvoslati kérelem visszavonása	1 (4%)	1 (1,5 %)
egyéb befejezés	1 (4%)	1 (1,5 %)

A civilisztikai (polgári, gazdasági) ügyszakokban a két időszak összevetése előtt előre kell bocsátani, hogy a felülvizsgálati eljárásban részben hatályon kívül helyező határozat (rPp.275.

§ (4) bekezdés) ténylegesen nem az új eljárásra, újabb határozat hozatalára utasító döntést, hanem - a jogerős ítélet részbeni hatályon kívül helyezésével – az első –avagy a másodfokú határozat megváltoztatását jelenti.

2017-ben a Kúriára felterjesztett határozatok 17 %-a (16 ügy) megváltoztatása, vagy hatályon kívül helyezése történt meg, míg 83 %-a esetében az ítéletbírói döntés maradt a végleges határozat. Ez az arány az első három negyedév adatai szerint javult, hiszen a felterjesztett határozatok 9 %-a (10 ügy) megváltoztatására, vagy hatályon kívül helyezésére került sor, míg 91 %-ban az ítéletbírói határozat volt a megalapozott.

III.

Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás

A 2017- 2018. évre az OBH elnöke által engedélyezett további álláshelyeknek és a nyugdíjazás folytán megüresedett álláshely betöltésének köszönhetően a Győri Ítéletbírói Kollégium kialakult az a *stabil bírói- és igazságügyi alkalmazotti kar*, mely megfelelően képes az illetékességi területéhez tartozó régióból érkező ügyek időszerű feldolgozására.

Az ítéletbírói személyi állományának átalakulása azzal kezdődött, hogy az OBH elnöke által 2016. év végén engedélyezett tanácselnöki és bírói álláshelyet – pályázat útján – 2017. március 1. napjától dr. Zólyomi Csilla – korábban már megbízott – tanácselnök töltötte be; míg a 2017. április 1. napjától dr. Németh Balázs büntetőbíró került áthelyezésre a Veszprémi Törvényszékről. 2017. december 22-én nyugdíjba vonulása miatt megszűnt dr. Miklós Mária büntető bírói tisztsége. Az OBH elnöke a 2017. január 1. napjától bekövetkezett illetékességi terület változás miatt a Győri Ítéletbírói Kollégium további két bírói álláshelyet rendszeresített, egyet a polgári, egyet a büntető ügyszakban. A polgári ügyszakos álláshelyre dr. Szabó Péter európai jogi szaktanácsadó került áthelyezésre a Szombathelyi Törvényszékről 2017. október 1. napjától; míg a büntető ügyszakos álláshelyet Szalainé dr. Joánovits Krisztina, korábbi Győri Törvényszéki bíró tölti be 2017. november 1. napjától. Az ítéletbírói Kollégium két üres illetve megüresedett (egy polgári, egy büntető) álláshelyére az OBH elnöke a 2017. június 21. napján kelt határozatával írt ki pályázatot. A pályázatok nyertesei – dr. Molnár Andrea Mercedes polgári ügyszakos - és dr. Élő András büntető ügyszakos bíró – 2018. január 1. napjától kerültek áthelyezésre az ítéletbírói Kollégiumra.

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke a 2017. évben a Győri Ítéletbírói Kollégium további egy bírósági titkári álláshelyet engedélyezett, így az 5 álláshelyre emelkedett. Az ítéletbírói Kollégium elnöke által 2017. októberében kiírt pályázat alapján Dr. Mérnyi Szilvia (korábbi bírósági ügyintéző-oktatásszervező) 2018. március 1. napjától tölti be a bírósági titkári álláshelyet. További egy – nyugdíjba vonulás miatt megüresedő – bírósági titkári álláshelyet 2018. augusztus 13. napjától tölti be a kiírt pályázatot megnyerő dr. Tóth-Sipos Rita titkár.

Valamennyi bírósági titkári álláshelyre kiterjedő betöltés ellenére jelenleg ténylegesen csak az utóbb felvett két bírósági titkár dolgozik az ítéletbírói Kollégiumban, ugyanis a további három bírósági

titkár gyermekük születése miatt van távol. Ezért elnökhelyettesi kinevezésem esetén a változatlanul szorgalmaznom kell az ítélőtáblára további bírósági titkári álláshely engedélyezését. Mint látható ugyanis, az engedélyezett (5) és a ténylegesen munkát végző (2) bírósági titkár száma között lényeges a különbség. A bírósági titkárok tevékenységének pedig az ítélőtábla működésében nélkülözhetetlen a szerepe. Az ítélkezési tevékenységben, a tárgyaló tanácsok mellett a döntés-előkészítésben és az egyszerűbb megítélésű ügyekben a határozat-tervezet készítésében vesznek részt. A titkárra hárul több lényeges központi igazgatási munka teljesítése is, így a sajtótitkári, Nyitott Bíróság koordinátori, képzésszervezői, integritásfelelősi feladat is. Mindezek pedig a jelenlegi, tényleges titkári létszámmal csak rendkívüli nehézségek árán teljesíthetőek.

A 2017.- 2018. évre a Győri Ítélőtáblán – részben megbízással, illetve kinevezéssel – megtörtént valamennyi bírósági vezetői álláshely betöltése. Az OBH elnöke az elnökhelyettesi, a büntető kollégiumvezetői, polgári kollégiumvezetői álláshelyekre 2016-ban kiírt pályázatokat eredménytelennek nyilvánította. A 2017. január 10.-i határidővel kiírt újabb pályázatra pályamű nem érkezett. Így az újabb eredménytelen pályázatot követően az OBH elnöke Dr. Lezsák József tanácselnököt a polgári kollégiumvezetői feladatok ellátásával bízta meg, 2017. március 1. napjától egy évre. A polgári kollégiumvezetői álláshelyre 2017. november 7. napján kiírt újabb pályázatot az OBH elnöke 2018. május 22. napján eredménytelennek nyilvánította. Ugyanekkor határozott az OBH elnöke Dr. Lezsák József további egyéves, 2018. május 23. napjától terjedő kollégiumvezetői megbízásáról. Az OBH elnöke Dr. Péntek Lászlót, a Fővárosi Törvényszék tanácselnökét 2017. július 1 napjától terjedő egyéves időtartamra bízta meg a büntető kollégiumvezetői feladatok ellátásával az ítélőtáblán. A 2018. március 21. napján kiírt pályázat alapján az OBH elnöke, dr. Handó Tünde dr. Péntek Lászlót a 2018. május 23. napjától terjedő 6 éves időszakra nevezte ki a Győri Ítélőtábla büntető kollégiuma vezetőjének. Végül az OBH elnöke dr. Ferenczy Tamás polgári ügyszakos bírót a 2017. december 1. napjától terjedő egyéves időszakra bízta meg az Ítélőtábla elnökhelyettesi feladatainak ellátásával.

A 2017-ben engedélyezett további egy írnoki álláshellyel 40 főre növekedett ítélőtáblai igazságügyi alkalmazotti kar kielégítően tudja támogatni a bírák időszerű ítélkezését. Távolati cél lehet a bírósági ügyintézői létszám emelése, mivel a bírósági ügyintézők kiválthatják a bírósági titkár által ellátandó egyes feladatokat. (Iasz. 6. § (2) bekezdése). Csak így valósulhat meg az ítélőtábla elnöke azon középtávú célja, hogy előre meghatározott rendben mindegyik bírói tanács mellett legyen titkár vagy bírósági ügyintézői segítség akár fél létszámban is.

A *Globalspeech beszédleíró szoftver* szélesebb körű használata tehermentesítheti az írnokokat, bírósági tisztviselőket. A digitális bíróság jelentős eleme a beszédleíró szoftver használata. A szoftver használatának bírói betanulása sok türelmet és kitartást igényel, de a folyamatos használat megtérül, a program az adaptációs idő növekedésével egyre hibátlanabban ismeri fel "gazdája" hangját, és növeli a leírás pontosságát. Az ítélőtábla az igények előzetes felmérését követően 2017-ben 7 ilyen programot szerzett be, melyből 6-ot a felhasználók – köztük én is – rendszeresen alkalmaznak. Céлом nem lehet más hogy – Globalspeech kapcsolattartóként, de elnökhelyettesi kinevezésem esetén is – állandó segítséget nyújtsak az ítélőtáblai felhasználóknak, igényük esetén a szoftver képzsét koordináló Zalaegerszegi Törvényszék bevonásával.

Az ítélőtáblán jelentős hagyományai vannak a *közösségépítő programoknak*, sportrendezvényeknek. Mindezek nemcsak az egészségmegőrzést, hanem a csapatépítést is szolgálják. Minden évben megrendezi az ítélőtábla a saját sportnapját, de komoly

asztalitenisz-élet is zajlik. Az ítéltábla ping-pong csapata résztvevője illetve rendezője az ítéltábla elnöke által alapított "Első péntek" asztalitenisz tornának és a "Táblabíró kupának". A szintén ítéltáblai csapat részvételével megtartott Országos Bíróági Sportnapok mellett a Győri Ítéltábla kezdeményezésére 2018. szeptember 14.-15. napján az ítéltábla a Győri Törvényszékkel közösen, Győrben megrendezte az I. Regionális Bíróági Sportnapot, melyen az ítéltábla illetékességi területéhez tartozó törvényszékek és az ítéltábla csapatai vettek részt. Az ítéltábla elnöke az ítéltábla alagsorában lévő kondicionáló terembe – az eddig meglévő gépek mellé – két szobakerékpár vásárlásáról intézkedett 2018. augusztusában. Ez a konditerem a hét minden napján a dolgozók rendelkezésére áll.

Az ítéltábla 2018. június 29-én pályázatot nyújtott be az EMMI Család- és Ifjúságügyi Államtitkársága Emberi Erőforrás Támogatáskezelő pályázati kiírására, mely családbarát munkahelyek kialakítását és fejlesztését célozza. Az ítéltábla öt program – köztük családi biciklitúra, családi állatkert-látogatás – finanszírozására igényelt forrást. A támogatás elnyerésétől függetlenül az ítéltábla elnökével együtt az ilyen jellegű családi programok, együttlétek megszervezését hagyománnyá szeretnénk tenni.

IV.

A tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás

Az Ítéltábla 2006. novemberében átadott *épülete* kiemelkedő színvonalon biztosítja a bírák- és igazságügyi alkalmazottak munkavégzését, elhelyezését. Az épület építészeti egységét, harmonikusan kialakított belső tereit a hozzánk látogató kollégák, ügyfelek, vagy akár a Nyitott Bíróági események látogatói is megcsodálják. A korszerű belső terü, látványos épület belső festésére 2017. nyarán került sor az OBH elnöke által biztosított többletforrásból. A bírák- és igazságügyi alkalmazottak létszámának utóbbi években történt – öröndetes – növekedése azonban ma már elhelyezési gondokat okoz. Az épület eredeti tervei szerinti emeletenkénti tanácskozó és kis irattári helyiségei ma már bírói, illetve tisztviselői dolgozó szobaként működnek. Az épület lényegében megtelt, további dolgozói létszám engedélyezése, avagy a jelenleg gyermekgondozáson lévő kollégák visszatérése esetén az elhelyezés rendkívüli nehézségbe ütközne.

Az ítéltábla elnöke közép- illetve hosszú távú célja az Ítéltábla épülete bővítése. Az ítéltábla épülete telkén a bővítésre elegendő hely áll rendelkezésre. A tervbe vett bővítményben nemcsak további dolgozó szobáknak, hanem az ítéltáblai regionális képzések lebonyolítására alkalmas (akár 120 főt is befogadó) konferenciateremnek is helyet kell kapnia. A központi/helyi, regionális képzések szervezése esetén ugyanis jelentős gondot okoz a megfelelő befogadóképességű terem hiánya. Az ítéltábla jelenlegi épülete auláját nem erre a célra tervezték, ott csak kényszermegoldásként tud az ítéltábla előadásokat megszervezni. A bővítésre amiatt is szükség lenne, mert a jelenlegi épületben rendelkezésre álló 3 tárgyalóterem esetenként már nem elegendő a kilenc tárgyaló tanáccsal működő ítéltábla tárgyalásai befogadására. Így többször előfordult, hogy valamelyik tanácsnak a tárgyalásait a földszinti tárgyalóterem helyett a második emeleti könyvtár-teremben kellett megtartani,

ahová az ügyfelek zökkenőmentes feljutása nem megoldott.

A *digitális bíróság* kihívásainak az ítélőtábla informatikai eszköz-állománya megfelel. A 2017-ben az OBH által beszerzett 31 db korszerű asztali számítógép, a 2017-2018-ban átadott 5 darab multifunkcionális nyomtató a bíróságon belüli kielégítő munkavégzést; - míg a távoli munkavégzés támogatására az OBH által beszerzett és átadott 23 laptop az otthoni munkavégzést támogatja. A nagy jelentőséget tulajdonítok annak, hogy a cégbírósági ügyintézés végző- illetve illet igénylő bírák számára munkaállomásonként két monitor áll rendelkezésre. A két monitor jelentősen megkönnyíti pl. a Jogtár, a Globalspeech és a cégnyilvántartás egyidejű használatát. Az ítélőtábla változatlan informatikai beszerzési igénye egy központi szünetmentes tápegység átadása, amely a nélkülözhetetlen zavartalan munkavégzést segítené elő. A bíróságok informatikai korszakváltásában egy újabb jelentős mérföldkő a bírói mobileszközök 2018. novemberére várható átadása. A korszerű, i5-ös processzorral rendelkező laptopok, notebookok Microsoft Office alkalmazása korlátozás nélkül teszi lehetővé a távoli, otthoni munkavégzést. Az új eszközökön végre teljesen kihasználható a Globalspeech beszédfelismerő szoftver otthoni alkalmazása, illetve lehetővé válik az egyidejű szövegszerkesztés az előadó bíró és a tanács elnöke részvételével. Ezért a mobil eszközök átadását követően az ítélőtábla informatikai osztálya vezetőjével együtt konzultációkat, work-shopokat kívánok tartani az eszközökre telepített alkalmazások minél teljesebb körű megismertetésére, kihasználására.

A bírósági elnöknek (így az elnökhelyettesnek is) a Bszi. 119. § a), c) pontjai szerint a bíróság részére biztosított költségvetési keretek között kell gondoskodnia a bíróság működése szükséges személyi és tárgyi feltételekről; irányítva a bíróság pénzügyi, gazdasági tevékenységét. A bíróságok gazdálkodásáról szóló 5/2013. (VI. 25) OBH utasítás szerint a gazdálkodás alapelve a takarékoság és a költséghatékonyság. Az OBH elnöke által a Győri Ítélőtábla rendelkezésére bocsátott költségvetési forrás elegendő a személyi és dologi kiadások fedezésére, az előirányzat módosítására évek óta nem volt szükség. Bírósági vezetőként ezt a feszes és a lehetőségekhez mérten takarékos gazdálkodást kívánom elősegíteni.

V.

Integritás

A 2017. december 7. napjától hatályos módosított, az integritási szabályzatáról szóló 6/2016.(V.31.) OBH utasítás szerint (5. §. e) pont) integritás a bíróság, a bírósági szervezet és a bírósággal szolgálati jogviszonyban álló bíró és igazságügyi alkalmazott befolyásmentes, feddhetetlen, jogszabályi előírásoknak, valamint az OBH elnökének utasításában meghatározott célkitűzéseknek, értékeknek és elveknek való megfelelése és mindezeknek megfelelő magatartás, szervezeti működés. Ezt a normatív fogalmat összegezve, az integritás nem jelent mást, mint a bírósági eljárás, az ítélkezés, a bírósági igazgatás átláthatóságát; a bíró pártatlan, fair eljárását.

Ezen elvek biztosítása érdekében a Győri Ítélőtábla 2016. július 1. napjától rendelkezik integritásfelelőssel, amely tisztséget 2018. március 1. napjától dr. Mérnyei Szilvia bírósági

titkár tölti be. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31) Korm.rendelet (Bkr.) előírása alapján az integritásfelelős 2018. augusztus 9. napján elkészítette az ítélőtábla elnöke által jóváhagyott (2018. El. IV.N.7.1.) ítélőtáblai Integrált Kockázatkezelési Szabályzatot. A szabályzat célja az ítélőtábla integrált kockázatkezelési eljárásának meghatározása, mely kiterjed a kockázati tényezők, az azokra adott válaszreakciók, a feladatokat ellátók és a dokumentálás rendje megállapítására. A szabályzatot az Itélőtábla az átláthatóság érdekében a honlapján közzétette. Ugyancsak közzétette az Itélőtábla honlapján az integritássértés bejelentésére szolgáló űrlapot, az integritásfelelős nevét és elérhetőségét. A 2018. évi, novemberben megtartandó integritási oktatás témája az integrált kockázatkezelési szabályzat értelmezése és helyes alkalmazása lesz.

Az átláthatóságot szolgálva az ítélőtábla internetes oldalán megtalálható az ügyelosztási rend, a büntető- és polgári ügyszak anonimizált tárgyalási jegyzéke, valamint a nagy horderejű, köz- és sajtóérdeklődésre számot tartó ügyek havi összefoglalója is.

A befolyásmentes ítélkezés egyik biztosítéka a bírák és igazságügyi alkalmazottak biztonsága. Ennek a korszerű ítélőtáblai épület megfelel, annak védelmét az ítélőtáblával szerződött biztonsági cég 24 órás őrszolgálatát látja el. Az épületbe fémdetektoros kapun lehet belépni, az ügyféltéren kívüli helyiségek csak belépőkártyával érhetőek el. 2018. szeptember első napjaiban készült el az ítélőtábla zárt parkolójának új elektronikus sorompója, amely csak beléptető rendszerrel nyitható kívülről.

A bírósági szervezet ellenőrzését szolgálja, hogy a törvényben és szabályzatban (7/2018. (VII.11.) OBH utasítás) meghatározott eljárásrend szerint annak vezetőjéhez közérdekű bejelentéssel és panasszal lehet fordulni. Panasz az ítélőtáblára 2017. december 1. napjától 2018 szeptember 30. napjáig (elnökhelyettesi megbízásom alatt) 24 érkezett. Egyes esetekben "állásfoglalást" kért a panaszos, amelyre tájékoztatást kapott az elnök igazgatási jogköréről, valamint a jogorvoslat lehetőségéről. Máskor a peres fél vagy más eljárási szereplő (igazságügyi szakértő, felszámoló) a bíróság reá vonatkozó határozatát sérelmezte panasszal. Ezekben az esetekben a panaszosok tájékoztatást kaptak a panaszügyintézés lényegéről, illetve beadványukat az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz továbbítottuk.

Az integritás eleme a bírósági vezetés belső ellenőrzése is. Ennek egyik eszköze a vezetői döntések közzététele, amely folyamatosan megtörténik az ítélőtábla intranetes oldalán illetve e-mailben. További ellenőrzési eszköz az értekezleti rendszer. Az ítélőtábla elnöke – az elnökhelyettesi megbízásom időszakában – három alkalommal (2017. december 7., 2018. március 8., 2018. június 7.) tartott vezetői értekezletet, amelyeken a tanácselnökök, a gazdasági hivatal vezetője, és az informatikai vezető is részt vett. Vezetői értekezletre kerül sor 2018. október 18-án is. A vezetői értekezletek emlékeztetői felkerülnek az ítélőtábla intranetes oldalára is, így az ott elhangzottakról a jelen nem volt bírák, igazságügyi alkalmazottak is tájékozódhatnak. Összbírói értekezletet 2018-ban ezidáig öt alkalommal hívott össze az ítélőtábla elnöke. 2018. február 8-án és május 9-én kollégiumvezetői pályázat véleményezése - ; míg 2018. március 28-án az ítélőtábla elnöke a bíróság 2017. évi működéséről szóló beszámolója napirenddel. 2018. június 14. napjára az elnök a bírák 1/3-a kezdeményezésére hívott össze összbírói értekezletet, melyre meghívta dr. Szabó Sándort az OBT elnökhelyettesét is. 2018. július 13-án az ítélőtábla ünnepélyes összbírói értekezletet tartott, amelyen az ítélőtábla I. számú tárgyalóját dr. Laczó Gábornéről, a 2008-ban elhunyt tanácselnökről nevezte el emléktábla avatással.

VI.

A bírósághoz hozzáférés

VI.1. Elektronikus bíróság

Az elektronikus kapcsolattartás kiterjesztése 2016. július 1. napjától történt meg a civilisztikai eljárásokban. Ez a kapcsolattartási forma gyorsabb, hatékonyabb és olcsóbb a papíralapú kapcsolattartásnál. A papír alapon bonyolódott eljárásokban általános kézbesítési zavarok megszűntek. A 2018. január 1. napjától hatályos a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) már kivételes eljárási útként szabályozza az elektronikus kapcsolattartás mellett (XLVI. fejezet) az ennek hiányában bonyolódó eljárást. A Pp. a jegyzőkönyv rögzítésének módjaként bármelyik fél kérésére lehetővé teszi a jegyzőkönyv képet és hangot egyidejűleg rögzítő folyamatos felvétel útján történő készítését. A folyamatos felvétel készítését a per érdemi tárgyalási szakában a bíróság hivatalból is elrendelheti. (Pp. 159. § (4) bekezdése) A Pp. XLVII. fejezete lehetővé teszi a fél és más perbeli személy elektronikus hírközlő hálózat igénybevételel történő meghallgatását is. A 2018. július 1. napjától hatályos, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 444. § (2) bekezdése szintén lehetővé teszi, hogy az eljárási cselekményről egyidejűleg végzett jegyzőkönyvvezés mellett folyamatos hangfelvétel vagy kép - és hangfelvétel készüljön. A Győri Ítéltáblán folyamatos kép - és hangfelvétel készítése feltételei közül a hangfelvétel készítéséhez szükséges digitális hangrögzítő berendezés valamennyi tárgyalóteremben rendelkezésre áll. Nem rendelkezünk azonban egyidejű hang - és képfelvétel rögzítésére alkalmas eszközzel. Erre a hiányosságra az Országos Bírósági Hivatal VIKI ("Az elektronikus megoldás az eltérő földrajzi helyszíneken történő közigazgatási ügyintézés munkaszervezésének és kommunikációjának fejlesztésére)" projektje kínál megoldást, melynek keretében már 215 távmeghallgatásra alkalmas végpont került kialakításra, többségében a bíróságokon. A távmeghallgatásra alkalmas videó-kommunikációs eszközök gyakorlati működését magam is megtekinthettem 2018. április 4-én az Egri Törvényszéken megtartott elnöki értekezlet alkalmával. Mivel a végpontokra telepített eszközök lehetővé teszik a távmeghallgatás mellett az egyidejű kép - és hangfelvétel készítését ezért rendkívül fontosnak tartom, hogy ilyen eszközből a Győri Ítéltáblára is kerüljön mielőbb.

VI.2. A bíróság kommunikációja

A bíróságok mint önálló hatalmi ág ellenőrzése csak részben történhet meg az OBH elnökének az Országgyűlés, valamint az Országgyűlés igazságügygel foglalkozó bizottsága előtti évenkénti beszámolásával. (Bsz. 76. § (8) bekezdés c) pont) A bírósági határozatok, a bírósági eljárások és a bírósági igazgatás ellenőrzésének fontos eszköze a bírósági ítéletek (anonimizált) teljes körű elérhetősége; valamint a bírósági tárgyalások nyilvánossága. A tárgyalások nyilvánosságát a sajtó, a média közvetíti a bírósági tárgyalótermekből. A bíróságokról a sajtó (tv., rádió, on-line hírportálok) által a nyilvánosság felé közvetített kép meghatározó az ügyfelek, a közvélemény bíróságokról alkotott értékítéletében. Ezért mindenkor kiemelkedően fontosnak tartottam az ítélőtábla kielégítő sajtó kapcsolatainak fenntartását. Ennek kialakítását és ápolását 2010. november 1. napjától az ítélőtábla sajtószóvivőjeként tehettem meg.

Az OBH elnöke által 2016 áprilisában meghirdetett Fenntartható Fejlődés program III. pillérében – a bíróságok szolgáltató jellegének érvényre juttatásával összhangban – kiemelt hangsúlyt kapott a bírósági munka érthető, közvetlen bemutatása, a bírósági kommunikáció előtérbe helyezése.

A szóvivői megbízásom óta eltelt időben – véleményem szerint – a régiós, illetve az ítélőtáblai tárgyalások, események iránt érdeklődő országos médiumok képviselőivel a kölcsönösen előnyös, kiváló együttműködést alakítottuk ki. Az aktív szóvivői tevékenységet szem előtt tartva az újságírók, szerkesztőségek havonta előre e-mailben megkapják a sajtóérdeklődésre számot tartó ügyek kibővített (feldolgozható tényállást tartalmazó) összefoglalóját. Ezek az összefoglalók az ítélőtáblai honlapon feltöltve is rendelkezésre állnak, az OBH Kommunikációs és Kapcsolattartási Főosztálya pedig azokat heti bontásban kapja meg. A sajtószóvivői munkában egy sajtótitkár segít a rész munkaidőben. Kiemelt, országos vagy akár nemzetközi érdeklődést kiváltó ügyekben a szóvivői munka kiterjed arra is, hogy a sajtó képviselői és más érdeklődők a tárgyalásokat előzetes protokoll szerinti regisztráció útján látogathassák. Ilyen ügy volt pl. 2012-ben a Cozma-ügy, vagy 2017. januárjában az ún. vörösiszap per. A civilisztikai ügyszakos tárgyaló bírói tevékenység, avagy a bírósági igazgatási tevékenység összeegyeztetése a sajtószóvivői feladatokkal időnként nehézkes. Ezért a vezetőként nem lehet más a célom, minthogy az ítélőtáblán másik – lehetőleg büntető ügyszakos – szóvivő, avagy teljes munkaidős sajtótitkár álljon munkába.

GYÍT szóvivői tevékenység	2017	2018.I.1. – 2018.IX.30.
birosag.hu oldalon megjelenés	44	32
ítélőtáblai aloldalon megjelenés	11	24
TV/rádió	44	18
Online/print	78	29

A bemutatott adatokból is láthatóan az ítélőtáblai sajtó-megjelenést bizonyos mértékig érintette, hogy a szóvivőjének megbízott igazgatási vezetőként gyakran távol kellett lennie a bíróságtól.

A sajtó útján megvalósuló külső kommunikáció mellett az ítélőtábla belső kommunikációja az

intranetes oldalán és e-mailben is folyamatos. Az intranetes oldalon kéthasábos hírfolyamban jelennek meg a központi bírósági- és az Ítéltáblai hírek, események.

VI.3. A Nyitott Bíróság program

A 2012-ben újtára indult Nyitott Bíróság program célja, hogy hozzájáruljon az ügyfelek, átlagpolgárok valamint a bíróságok közötti "falak" lebontásához. A kétfokú eljárásban meghozott jogerős bírósági határozathoz kapcsolódó véglegességből adódó bírósági tekintély részben nélkülözhetetlen a döntések elfogadásához. Ez a tekintély azonban jelentősen elidegeníti a bírósági szervezetet és magát a bírakat is az egyébként döntésért hozzá forduló jogkereső állampolgároktól. Ez a távolság, ha lehet még nagyobb a diákoktól, az új generációtól. Emiatt kiváló kezdeményezésnek gondolom, hogy a bíróságok nyissák meg a kapukat az érdeklődő közönség, de különösen az általános- és középiskolás diákok előtt. A programnak köszönhetően úgy kerülhetnek ki a felnövekvő generációk az iskolapadból, hogy a felnőttkorukban már nem félve, hanem az eljáró bíróval és a megszületendő döntéssel szembeni bizalommal lépnek be a bírósági tárgyalótermekbe.

A program keretében az ítéltábla – immár hagyományosan – a Múzeumok Éjszakáján (idén: 2018. június 23-án) fogadja legnagyobb létszámban a látogatókat. Az idei programon mintegy 120 fő vett részt, ezért a bírósági szervezetről, a bíróságok működéséről készített előadásomat 3 külön csoport is meghallgatta. Telt háznyi hallgató követte Ludas Matyi büntetett feldolgozó perszimulációt is, amelyen bíróként dr. Vajda Edit büntetőbíró járt el. Jelentős érdeklődést váltott ki a filmvetítésünk, amelyen Ragályi Elemér Nincs kegyelem című filmjét mutattuk be. A neves színészekkel készült játékfilm valós történetet, a Heves Megyei Bíróság által tévesen elítélt a P. Dénes tragédiáját dolgozza fel. Az előadások és a filmvetítés utáni kötetlen beszélgetésen előtérbe került, hogy mennyire foglalkoztatja a látogatókat a bírák döntésének, mérlegelésének nehézsége, az ezzel együtt járó folyamatos megterhelés.

2018. augusztus végén – elébe menve a városi középiskolák esetleges és esetenkénti jelentkezéseinek – körlevelet küldtünk ki valamennyi győri középfokú oktatási intézménynek, melyben felhívtuk a figyelmüket a Nyitott Bíróság program keretében tartandó előadásunkra, osztályfőnöki órára, bíróság-látogatásra. Öröndetes, hogy a felhívásra mintegy tíz iskolai osztály jelentkezett be az ítéltáblán, túlnyomórészt 2018. utolsó negyedévére.

A program kiemelt jelentőségére és nagyfokú társadalmi hatására figyelemmel fontos feladatunknak tekintem, hogy az iskolai látogatások megszervezésébe, az előadások tartásába minél több bíró kollégámat vonjam be. A fent már említettek szerint a szerény számú (2) ténylegesen munkát végző bírósági titkárra figyelemmel nélkülözhetetlen, hogy – rajtam, mint Nyitott Bíróság-kapcsolattartón kívül – más bíró kollégám is részt vegyen az előadások tartásában. A tapasztalat az, hogy az ítéltáblára látogatók jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy "hiteles" személy álljon előttük az előadás megtartása során. Egy ítéltáblai bíró mindenképpen ilyen személynek minősül. Ezért örömteli, hogy dr. Bajnok István bíró kollégám már vállalta a programban való részvételt.

VI.4. Külső kapcsolatok

Az ítéltábla 2015. szeptember 3-án kötött együttműködési megállapodást a győri Széchenyi

István Egyetem Deák Ferenc Állam – és Jogtudományi Karával, melyet a megállapodásban részes felek 2017. január 24-én kiegészítettek, módosítottak. A módosítással egyben a szerződésbe újabb szerződő fél, a Győri Törvényszék lépett. A megállapodás a lehetséges együttműködés egy részterületére, az egyetemi gyakornok hallgatók ítélőtáblán fogadására irányult. (mentori program) A megállapodásban írtak a gyakorlatban is megvalósultak, 2017. október 2. napjától három hónapig büntető ügyszakban, míg 2018 januárjától ugyanezen időszakban a polgári ügyszakban fogadott az ítélőtábla egyetemi gyakornok hallgatót. Ugyancsak együttműködési megállapodást kötött az Itélőtábla 2015. május 18-án a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karával a gyakornokok fogadására. Véleményem szerint az ítélőtábla székhelyén működő Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam – és Jogtudományi Karával kötött együttműködési megállapodás további részterületekkel bővítése lenne indokolt. Így az ítélőtábla büntető- és civilisztikai kollégiuma szakmai munkájában meghívottként a Jogi Kar tanszékeinek képviselői is részt vehetnének a kollégium napirendjéhez kapcsolódóan. Ugyancsak résztvevői lehetnének az ítélőtábla által koordinált regionális képzések előadásainak az egyetemi oktatók, azon képzési formáknál, amelyeknél a külső előadók igénybevétele megengedett. Az együttműködés két területére (a kollégiumi munkában, tanácskozásban - és a regionális képzésekben részvételre) felvethető az együttműködési megállapodás előkészítése és megkötése a Győr-Moson-Sopron Megyei Ügyvédi Kamarával is. Az ügyvédi eltérő látásmód tárgyalótermen kívüli megismerése szintén hasznunkra válhatna.

VII.

Képzés

Az OBH elnöke a 2017. évben a képzési rendszer átalakításáról határozott. Annak érdekében, hogy minél több fajta képzés a bírák mind nagyobb számához jusson el, az OBH Magyar Igazságügyi Akadémiájától (MIA) a képzések jelentős része regionális szintre került. A képzések diverzifikálása megfelel a Bszi. 121. § b) pontja azon szabályának, amely szerint az ítélőtábla elnökének koordinálnia kell az illetékességi területén foglalkoztatott bírák regionális képzését. Ugyancsak így rendelkezik az Igazgatási Szabályzat 25. § (3) bekezdése. Az ítélőtáblai elnököket ezen feladatuk teljesítésében a megújított és hatékonyabban szervezett oktatásfelelősi- és oktatásszervezői hálózat segíti. Az ítélőtáblai oktatásfelelős az illetékességi területéhez tartozó törvényszéki oktatásfelelősökkel együttműködve évente felméri a régiós (járásbírói, törvényszéki és ítélőtáblai) bírói és szakmai vezetői képzési igényeket, azokat összegzi, rendszerezi. Ezt követően az ítélőtáblai oktatásfelelősökkel videó-konferencián megtanácskozva a beérkezett képzési igényeket és javaslatokat, kialakul a széles körű következő évi anyagi - és eljárásjogi képzési terv, megbontva a központi/központi, központi /regionális és regionális (ajánlott és kötelező) képzésekre. Ezt szűkíti az oktatásfelelősök éves értekezlete a MIA-n, megállapítva az egyes képzések tematikáját is. Ennek tisztázásával és az OBH elnöke általi elfogadásával alakulhat ki a széles körű egyeztetésen alapuló következő évi képzési terv.

A Győri Itélőtábla Szervezeti és Működési Szabályzata a képzéssel és oktatással kapcsolatos

feladatok elvégzését az elnökhelyettes feladatkörébe utalja (29. § (1) bekezdése a) pont). Dr. Vajda Edit büntető ügyszakos bíró 2017. január 1. napjától az ítélőtábla elnökétől oktatásfelelősi megbízást kapott, figyelemmel arra is, hogy ekkor az ítélőtáblán elnökhelyettes nem működött. Az elnökhelyettesi megbízásomat követően az oktatási feladatokat az ítélőtábla elnöke intézkedése alapján – a már említettek szerint – megosztottuk. A büntető- illetve civilisztikai ügyszakos képzések alapján felosztott képzési feladatok mellett el kell látnom az oktatás szervezéssel felmerülő adminisztratív feladatokat is.

A koncentrált oktatásfelelősi tevékenységnek köszönhetően a 2018. év I. félévében a Győri Ítélőtábla illetékességi területéhez tartozó bíróságok bírái és igazságügyi alkalmazottai a további vidéki ítélőtáblákat meghaladó létszámban vettek részt a kötelező (Új nemzetközi magánjogi törvény, Be. E-kódex, igazságügyi alkalmazottak új Pp. képzése, stb.) és ajánlott (Polgári képzési hét) képzéseken. (Ld: a Debreceni Ítélőtábla elnökhelyettese 2018. július 18-án kelt 2018. El. II. N. 3/20. számú tájékoztatója a központi helyi/regionális képzések 2018. évi I. félévi tapasztalatairól és eredményeiről) Ebben az eredményességében természetesen komoly része van a regionális, törvényszéki oktatásfelelősök munkájának is.

A képzéseken előadóként részt vettek az ítélőtábla bírái is. Így dr. Szabó Péter a nemzetközi magánjogi-, dr. Mészáros Zsolt a polgári ajánlott -, dr. Bajnok István, dr. Lezsák József és dr. Molnár Andrea a Pp. gyakorlati- míg dr. Széplaki László, dr. Péntek László, dr. Vajda Edit, Szalainé dr. Joánovits Krisztina a büntető eljárásjogi képzésen adott elő.

Elnökhelyettesként változatlanul támogatni szeretném az ítélőtáblai bírák minél nagyobb számú oktatási tevékenységét a központi és regionális képzéseken is. Úgy gondolom, hogy az ítélőtábla mindkét ügyszakában joggyakorlat fejlesztő, sokszor tudományos igényű jelentős szellemi potenciál áll rendelkezésre, amelynek az alsóbb fokú bíróságok részére közreadása lényegében kötelességünk. A már említettek szerint feladatommak tartom, hogy a képzésekbe vonjuk be az Állam – és Jogtudományi Kar oktatóit és esetlegesen az ügyvédi kar képviselőit.

A közeli jövő, a 2018. év negyedik negyedéve fontos képzési feladata a Pp. gyakorlati képzés workshop formában; valamint a GDPR európai adatvédelmi rendelet hatálybalépése miatt szükséges adatvédelmi oktatás. A 2019. év súlyponti képzési témája változatlanul az eljárási kódexek 2018. évi hatályba lépése miatti gyakorlati alkalmazási problémák feldolgozása.

Epilógus

A pályaműben a pályázati kiírásban meghatározott sarokpontok szerinti rövid- és hosszú távú tervek mellett igyekeztem összefoglalni az elnökhelyettesi megbízásom alatt eddig végzett vezetői tevékenységemet is. Ennek továbbfolytatásához kérem a Győri Ítélőtábla bírói kara támogatását. Alkalmasságom esetén kérem az Országos Bírósági Hivatal elnökét, hogy a Győri Ítélőtábla elnökhelyettesi tisztségére nevezzen ki.

Győr, 2018. október 10.

dr. Ferenczy Tamás

<